

JAGDAMBA EDUCATION SOCIETY'S SANTOSH N. DARADE POLYTECHNIC

At. Babhulgaon, Tel. Yeola - 423 401

CENTRAL LIBRARY

Please consider the environment before printing...

दिनांक:- 17 / 03 / 2024

Birth Anniversary of Kalpana Chawla

कल्पना चावला यांची जयंती
Jagdamba Education Society's

17 Mar 1962 – 01 Feb 2003

नाव	कल्पना चावला
जन्म	17 मार्च 1962
जन्म स्थान	करनाल, हरियाणा, भारत
मृत्यू	१ फेब्रुवारी २००३
मूळ गाव	करनाल
वडिलांचे नाव	बनारसीलाल चावला
आईचे नाव	संयोगीता चावला
पुरस्कार	कांग्रेसनल स्पेस मेडल ऑफ ऑनर
साठी प्रसिद्ध	सामान्य सापेक्षता विशेष सापेक्षता फोटोइलेक्ट्रिक प्रभाव

सुरुवातीचे जीवन:

कल्पना चावला यांचा जन्म हरियाणा, करनाल येथे झाला. त्यांचा जन्म १७ मार्च १९६२ रोजी झाला होता. त्यांच्या वडिलांचे नाव श्री बनारसी लाल चावला आणि आईचे नाव संयोगीता चावला. त्या कुटुंबातील चार भाऊ व बहिणींपैकी सर्वात धाकटी होती. घरातले प्रत्येकजण प्रेमाने त्यांना मोनू म्हणत.

कल्पना चावला भावाबरोबर खूप मस्ती करायच्या. त्या सर्वात लहान व सर्वांच्या लाडक्या होत्या. त्यांना घरकाम, नटणे यापेक्षा मित्र मैत्रिणींबरोबर सायकल वरून ट्रिप ला जाने खूप आवडत असे. त्यांना बाहेरगावी फिरण्यास खूप आवडत होते.

चावला यांचे सुरुवातीचे शिक्षण “टागोर बाल निकेतन” मध्ये झाले. कल्पना जेव्हा आठवीत शिकत होती, तेव्हा त्यांनी इंजिनियर बनण्याची इच्छा व्यक्त केली होती.

त्यांच्या आईने आपल्या मुलीच्या भावना समजून घेत पुढे जाण्यास मदत केली. वडिलांना तिला डॉक्टर किंवा शिक्षक बनवायचे होते. पण कल्पना लहानपणापासूनच अंतराळात फिरण्याचे स्वप्न रंगवीत असे.

त्यांचा सर्वात महत्वाचा गुण म्हणजे उत्कटता आणि लढाऊ स्वभाव. त्यांनी कधीही कामात आळस दाखवला नाही आणि कधी अयशस्वी झाल्याने चिंताग्रस्त झाली नाही.

कल्पना चावला यांचे शिक्षण:

कल्पना चावला यांनी आपले सुरुवातीचे शिक्षण करनालच्या टागोर पब्लिक स्कूलमधून केले.

पुढील शिक्षण त्यांनी पंजाब अभियांत्रिकी महाविद्यालय, चंदीगड, येथून एरोनॉटिकल अभियांत्रिकीमध्ये घेतले. १९८२ मध्ये त्यांनी तेथून अभियांत्रिकी शाखेत पदवी संपादन केली.

त्यानंतर पुढील उच्च शिक्षण घेण्यासाठी त्या १९८२ मध्ये अमेरिकेत गेल्या, त्यांनी आर्लिंग्टन येथील टेक्सास विद्यापीठातून एरोनॉटिकल अभियांत्रिकीमध्ये मास्टर ऑफ सायन्सची पदवी प्राप्त केली.

कल्पना जी यांना विमान, ग्लायडर्स आणि व्यावसायिक विमान परवान्यांचे प्रमाणित उड्डाण प्रशिक्षक होते.

त्यांना एकल आणि मल्टी इंजिन विमानासाठी व्यावसायिक ऑपरेटर म्हणून देखील परवाना मिळाला होता. कल्पना जी अंतराळवीर होण्यापूर्वी नासा या ठिकाणी एक प्रसिद्ध वैज्ञानिक होत्या.

चावला यांचे वैयक्तिक जीवन:

कल्पना जी जेव्हा उच्च घेण्यासाठी अमेरिकेत गेल्या, तेव्हा त्यांची जीन पियरे टॅरिसन (जेपी) या युवकाशी ओळख झाली. जेपी यांचा विमानाचे प्रशिक्षण देण्याचा व्यवसाय होता.

कल्पना जी त्यांच्याकडून विमान चालवण्याचे शिक्षण घेत होत्या. त्या वेळेस त्यांचे लहानपणीचे स्वप्न पूर्ण झाले.

जेपी आणि कल्पना चावला यांच्या मैत्रीचे नाते प्रेमात बदलले आणि १९८४ साली त्यांचा विवाह झाला.

कारकीर्द:

कल्पना जी यांना विमान, ग्लायडर्स आणि व्यावसायिक विमान परवान्यांचे प्रमाणित उड्डाण प्रशिक्षक होते.

त्यांना एकल आणि मल्टी इंजिन विमानासाठी व्यावसायिक ऑपरेटर म्हणून देखील परवाना मिळाला होता.

कल्पना एक परवानाधारक तंत्रज्ञ-वर्ग एमेच्योर रेडियो पर्सन होत्या, ज्याला फेडरल कम्युनिकेशन्स कमिशनने प्रमाणित केले होते.

एरोस्पेसच्या अनेक पद्यांमुळे कल्पना चावला यांना नासाच्या १९९३ मधील अॅम्स रिसर्च सेंटरमध्ये 'ओव्हरसेट मेथड्स इंक.' चे उपाध्यक्ष म्हणून नोकरी मिळाली. तेथे त्यांनी व्ही / एसटीओएलमध्ये सीएफडीवर संशोधन केले.

वर्टिकल / शॉर्ट टेकऑफ आणि लँडिंगवरील संगणकीय फ्ल्युड डायनेमिक्सच्या संशोधनात कल्पना चावला व्यापकपणे सहभागी होती. १९९५ पर्यंत, ती नासाच्या अंतराळवीर कोरचा भाग बनली होती.

३ वर्षांनंतर, स्पेस शटलमध्ये पृथ्वीच्या भोवताली फिरण्यासाठी त्याच्या पहिल्या मोहिमेसाठी त्यांची निवड झाली. या कारवाईत इतर ६ सदस्यदेखील सहभागी होते.

यामध्ये, कल्पना चावला यांच्याकडे स्पार्टन सैटेलाइट आयोजित करण्याची जबाबदारी सोपविण्यात आली होती पण खराब स्थितीमुळे ती तिच्या भूमिकेत अयशस्वी ठरली.

तांत्रिक त्रुटींमुळे, सेललाइटने ग्राउंड स्टाफ आणि फ्लाइट कू मॅम्बर्सचे नियंत्रण रोखले. पण कल्पना चावला यांनी ते ठीक केले.

दुसरीकडे कल्पना चावला अंतराळात प्रवास करणारी पहिली भारतीय महिला आणि दुसरी भारतीय बनली. तत्पूर्वी, भारताचे राकेश शर्मा यांनी सन १९८४ मध्ये अंतराळ प्रवास केला होता.

कल्पना चावला यांचे निधन :

भारताची पहिली महिला अंतराळवीर कल्पना चावला यांची दुसरी अंतराळ यात्रा हि शेवटची ट्रिप ठरली.

१६ दिवसांच्या अंतराळ प्रवासानंतर अमेरिकन अंतराळयान पृथ्वीवर परत येत असताना, १ फेब्रुवारी २००३ रोजी कोलंबियामध्ये पृथ्वीपासून ६३ किलोमीटरच्या उंचीवर पृथ्वीच्या वातावरणामध्ये प्रवेश केल्यावर ते विमान कोसळले.

आणि पाहताच अंतराळ यान आणि त्यातील सर्व सात प्रवासी यांचे निधन झाले. नासासाठीच नव्हे तर संपूर्ण जगासाठी ही एक अत्यंत दुःखदायक घटना होती.

तुमच्या माहितीसाठी, त्यावेळी त्या अंतराळ यानाची गती ताशी २० हजार किलोमीटर होती. अमेरिकेच्या टेक्सास शहरात हे विमान कोसळले.

कोलंबिया एसटीएस १०७ (STS107) मध्ये अंतराळ प्रवास करणारे ७:

कमांडर रिक डी. हस्बैंड)Rick Husband), पायलट विलियम सी मैकूल)William C. McCool), कमांडर माइकल पी एंडरसन)Michael P. Anderson), इलान रामों)Ilan Ramon), डेविड एम ब्राउन)David M. Brown), लौरैल क्लार्क)Laurel Clark), कल्पना चावला –)Kalpana Chawla).

कल्पना चावला यांना भेटलेले पुरस्कार:

त्यांच्या हयातीत कल्पना चावला यांना मरणोत्तर तीन पुरस्कारांनी गौरविण्यात आले

- १) काँग्रेसनल स्पेस मेडल ऑफ ऑनर.
- २) नासाचे अंतराळ उड्डाण पदक.
- ३) नासा विशिष्ट सेवा पदक.

LIBRARIAN
MR.U.D. MULANI
SND POLYTECHNIC
YEOLA-423401

PRINCIPAL
PROF.U.B JADHAV
SND POLYTECHNIC
YEOLA-423401